

Prof. dr. Eugen Munteanu
Universitatea “Alexandru Ioan Cuza”, Iași
Facultatea de Litere
Departamentul de Limbă și Literatură Română și Literatură Comparată

CURRICULUM VITAE

Date biografice

Data și locul nașterii: 18 august 1953, comuna Seimeni, județul Constanța.

Loc de activitate: Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere,
Departamentul de Limbă și Literatură Română

Direcții de studiu și cercetare: lingvistică și filologie românească, lingvistică generală și teoria limbii, filosofia limbajului, istoria ideilor lingvistice, studii biblice, onomastică, semantică și lexicografie.

Studii și parcurs profesional

2004- — Conducător de doctorat la Universitatea “Al. I. Cuza”; domeniul: filologie, specialitatea: limba română; 15 doctoranzi.

1999- — Profesor la Catedra de Limbă română și Lingvistică generală, Facultatea de Litere, Universitatea “Al. I. Cuza” din Iași.

1995-1999 — Conferențiar la Catedra de Limba Română a Facultății de Litere la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

1995-1997 — Profesor invitat la Institutul Universitar Romano-Catolic din Iași.

1993- — Teza de doctorat cu titlul *Influența modelelor clasice asupra limbii traducerilor românești din secolul al XVII-lea. Lexicul.*

1990-1995 — Lector la Catedra de Limbă Română a Facultății de Litere la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

1986-1989 — Organizator și conducător al unui Seminar de limbi clasice (latină și greacă) în cadrul Institutul de Filologie Română “A. Philippide” din Iași (3 ani, 24 de participanți, cercetători și studenți).

1984-1985 — Cursuri postuniversitare de limba germană (cu durata de un an, 12 ore săptămânal) la Universitatea “Al. I. Cuza” din Iași, absolvite cu media maximă.

1983-1990 — Cercetător la Institutul de Filologie Română “A. Philippide” din Iași; redactor la *Dicționarul limbii române* (DLR), elaborat sub auspiciile Academiei Române.

1978-1983 — Profesor de liceu de limba și literatura română la Școala Normală “Vasile Lupu” din Iași.

1978- — Absolvent, ca șef de promoție, al Facultății de Litere, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, specializările filologie românească/ filologie clasică.

1972- — Absolvent, cu diplomă de bacalaureat, al Liceului Teoretic nr. 4 din Constanța, secția umanistă.

1968- — Absolvent al Școlii Generale de 8 ani din comuna Seimeni, jud. Constanța.

Activitate didactică în plan internațional

- 2006-2008 Profesor-invitat de lingvistică și filologie românească (Gastprofessor) la Institutul de Romanistică, Universitatea din Viena, Austria.
- 1999-2001 — Cercetător științific invitat (Gastwissenschaftler) la Institutul de Romanistică, Universitatea “Friedrich Schiller” din Jena, Germania.
- 2000-2007 — Profesor-invitat (Gastdozent) la cursurile intensive de limba română (Intensivkurse Rumänisch), Institutul de Romanistică, Universitatea “Friedrich Schiller”, Germania (2 săptămâni pe an).
- 1997-1999 — Lector de limbă și literatură română la Universitatea Paris IV-Sorbonne.

Stagii de studiu și cercetare în străinătate

- 2003, iulie-august, invitat al Universității din Jena, cercetător științific asociat.
- 1998, iulie-august, invitat al universităților din Münster și Jena, cercetător științific asociat.
- 1994, iulie-august, invitat al Universității din Heidelberg, cercetător științific asociat.
- 1990, ianuarie-martie, invitat al Universității din Freiburg im Breisgau (Germania), cercetător științific asociat.
- 1987, septembrie-octombrie, Freiburg im Breisgau (Germania), bursier DAAD.
- 1985, august, Freiburg im Breisgau (Germania), cursuri de vară de limba germană.

Premii primite

a) pentru lucrări personale

- 1) Premiul “Timotei Cipariu” al Academiei Române pe anul 1995 (acordat în 1997) pentru volumul *Studii de lexicologie biblică*, Editura Universității, Iași, 1995.
- 2) Premiul “Cartea anului” la Salonul Național de Carte, Chișinău, 1997, acordat pentru volumul *Aeterna latinitas. Mică enciclopedie a gândirii europene în haină latină*, Polirom, Iași, 1997.
- 3) Premiul pentru traducere la Salonul Național de Carte, Cluj, noiembrie, 1998, acordat de Ministerul Culturii, pentru volumul *Carmina Burana*. Ediție bilingvă comentată, Polirom, Iași, 1998.

b) pentru participarea la lucrări colective

- 1) Premiul “Timotei Cipariu” al Academiei Române pe anul 1989, pentru lucrarea H. Tiktin, *Rumänisch-deutsches Wörterbuch*, 2. überarbeitete und ergänzte Auflage, hrsg. von Paul Miron, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 3 vol., 1985-1987.
- 2) Premiul “Bogdan Petriceicu Hasdeu” al Academiei Române pe anul 1991 pentru lucrarea *Biblia 1688, Pars I, Genesis*, Iași 1988, *Pars II Exodus*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Iași, 1991.
- 3) Premiul “Cea mai bună carte a anului”, acordat în decembrie 2004 de revista “România literară” pentru volumul C. Bădiliță et alii (coord.) *Septuaginta*, vol. I, Polirom, Iași, 2004.
- 4) Premiul Asociației Editorilor din România pentru cea mai bună editare a unei cărți străine, acordat în 2004 pentru volumul C. Bădiliță et alii (coord.) *Septuaginta*, vol. I, Polirom, Iași, 2004.

Mențiuni mai speciale

a) Eugeniu Coșeriu, în “Contrafort”, nr. 10-11 (108-109), octombrie-noiembrie 2003, Supliment, p. 4: “Eugen Munteanu de la Iași este un bun susținător al teoriei mele. Alți lingviști români, adică adepți efectivi, nu cred că mai există, deoarece aproape nimeni n-a citit tot ce-am scris eu (...). O conștiință teoretică deplină, o înțelegere a tuturor aspectelor, ca să știi unde să studiezi fiecare problemă, e foarte rară, după opinia mea, în România. Cei care s-au apropiat mai mult, în felul lor, sunt tocmai Borcilă și Munteanu, care încearcă să cuprindă mai multe aspecte, adică să vadă și semantica, și concepția istorică, și concepția despre sintaxă, și concepția despre lingvistica textuală, și filozofia limbajului, și toate celelalte aspecte care au fost dezvoltate de mine.”

b) Inclus cu articol monografic în: Eugen Simion (coord.), *Dicționarul general al literaturii române*, vol. III, L/O, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005, p. 472-473.

Proiecte științifice instituționale

a) în plan internațional

2008-2013 — Membru (redactare și revizuirea componentei românești) în proiectul internațional *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom), realizat în consorțiu de universitățile din Nancy și Saarbrücken, cu finanțare CNRS și DfG. Directori de proiect: prof. dr. Wolfgang Schweickard și dr. Eva Buchi.

2006-2010 — Profesor-asociat la Graduiertenkolleg «Kulturelle Orientierungen und gesellschaftliche Ordnungsstrukturen in Südosteuropa», în cadrul Universităților din Jena și Erfurt. Finanțatori: Deutsche Forschungsgemeinschaft (DfG) și landul Thuringia. Director: Prof. Dr. Joachim von Puttkamer. Organizator, în aceasta calitate, al Seminarului (Sommerakademie) cu tema “Europadiskurse”, Iași, 23-30 septembrie 2007.

1987-1996 — Membru al colectivului de elaborare a ediției critice a *Bibliei de la București (1668)*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*; colaborator la vol. I-*Genesis* (Iași, 1988), vol. II-*Exodus* (Iași, 1991); coautor la vol. III-*Leviticus* (Iași, 1994), realizat în colaborare de Universitățile din Freiburg im Breisgau și Iași (coordonatori: prof. dr. Paul Miron, prof. dr. Al. Andriescu, prof. dr. Vasile Arvinte).

1979-1987 — Participant la programul de colaborare științifică între Universitatea din Iași și Universitatea din Freiburg im Breisgau, Germania: ediția a II-a, revăzută și augmentată a lucrării *Rumänisch-deutsches Wörterbuch* de Heimann Tiktin, apărută în trei tomuri la editura Otto Harrassowitz, Wiesbaden, 1985-1987 (coord. prof. dr. Paul Miron).

b) în plan național

2005-2007 — Director de proiect (Grant CNCSIS: cod. 1394), al temei *Etonimia românească. Dicționar istoric al numelor de țări și popoare în limba română*.

2007-2010 — Membru (coordonator pentru Facultatea de Litere, Universitatea “Alexandru Ioan Cuza”, Iași) în proiectul de cercetare *Dicționarul tezaur al limbii române în format electronic* (eDTLR). Grant CNMP, cod 1696, consorțiu cu Academia Română, filialele din București, Iași și Cluj și Facultatea de Informatică. Director de proiect, prof. dr. Dan Cristea.

- 2007-2010 — Membru (revizie) în colectivul de cercetare al proiectului *Dicționar de termeni religioși român-francez, francez-român* (Grant CNCSIS, cod 416). Director de proiect, dr. Felicia Dumas).
- 2006-2008 — Membru (revizie) în colectivul de cercetare al proiectului *Resurse lingvistice în format electronic: Monumenta linguae Dacoromanorum. Pars VII. Regum I, Regum II - editie critică și corpus adnotat* (Grant CNCSIS, Cod 1454.). Director de proiect: cercet. șt. princ. I dr. Gabriela Haja.
- 2003-2007 — Membru al proiectului *Septuaginta. Versiune comentată, în limba română, a Bibliei grecești*. Proiectul este coordonat și finanțat de New Europe College din București; directorul proiectului: prof. dr. Andrei Pleșu.
- 1983-1989 — Redactor la Dicționarul Academiei Române (literele E, L, V).

Responsabilități publice

- 2006- — Membru al Consiliului Național de Recunoaștere și Echivalare a Diplomelor (ordinul ministrului nr. 573/21.11.2006).
- 2006- — Director executiv al Școlii Doctorale de Studii Filologice a Facultății de Litere, Universitatea “Al. I. Cuza”, Iași, membru în Consiliul Profesorat al Facultății de Litere.
- 1999-2007 — Mediator a 4 contracte de mobilitate academică Socrates/ Erasmus cu universitățile din Jena (prof. Wolfgang Dahmen), Rostock (prof. dr. Rudolf Windisch), Münster (prof. dr. Wolf Dietrich) și Saarbrücken (prof. dr. Wolfgang Schweickard).
- 1996-1997 — Prodecan al Facultății de Litere, Universitatea Al. I. Cuza din Iași, membru în Consiliul Profesorat al Facultății de Litere.
- 1995-2006 — Redactor responsabil al “Analelor științifice ale Universității Al. I. Cuza”, secțiunea Lingvistică.
- 1994-1999 — Vicepreședinte al Filialei din Iași a Societății de Științe Filologice din România.
- 1994, 26 iunie - 1 iulie, Iași — Membru al comitetului de organizare a celui de-al XXI-lea Colloque International de Linguistique Fonctionnelle.
- 1992, 15-19 aprilie, Iași — Co-responsabil al comitetului de organizare a Colocviului internațional “Eugen Coșeriu - un mare lingvist contemporan”.
- 1980-1989 — Secretar științific al Filialei Iași a Asociației de Studii Orientale din România.

Membru în comisii de experți

- 2007, martie — membru în Consiliul științific al colecției “Biblioteca medievală” , cocordonată de Alexander Baumgarten la Editura Polirom din Iași.
- 2007 — evaluator a 40 de propuneri de proiecte CNCSIS, participare la comisia “panel”.
- 2006 — Evaluator a 24 de propuneri de proiecte CNCSIS; participare la comisia “panel”.
- 2005 — Evaluarea a 9 propuneri de proiecte CNCSIS; participare la comisia “panel”.
- 1998, iunie — Membru al comisiei de susținere a unei teze de doctorat cu titlul *Cioran-le parcours roumain*, susținută de Cornelia Groshenny-Isac la Universitatea Sorbona—Paris I; îndrumător: prof. Jean Deprun.

1997-1998, Paris, membru în Juriul Concursului de acces în corpul secretarilor adjuncți în afacerile externe, organizat de Ministerul Afacerilor Externe al Guvernului Francez.

Limbi străine cunoscute

Germană, franceză (foarte bine), engleză (bine), italiană, spaniolă, rusă (satisfăcător); Latină (foarte bine), greacă veche (bine), slavonă (satisfăcător).

Autocaracterizare

A fi profesor este pentru mine o vocație și un privilegiu care implică datorii constante. Cred că Universitatea este spațiul unde se nasc ideile noi și unde se realizează transferul la nivelul cel mai înalt al experienței generațiilor, pe baza principiilor libertății și al solidarității intelectuale. Cred în conceptul humboldtian de Universitate, care presupune îmbinarea organică a cercetării științifice cu activitatea didactică (“Forschung und Lehre”). Mai cred în competiția loială ca motor al progresului, în competență, (auto-)exigență, respect pentru valoare și pentru calitate. Prin democrație universitară înțeleg primatul dezbaterii libere (asociat însă cu respectul pentru autoritatea instituită), implicare personală, observarea strictă a legilor și regulamentelor.

Îi consider pe studenți și doctoranzi colegi și colaboratori într-un proiect comun.

Cred în necesitatea vitală de a stimula imaginația și *entuziasmul organizatoric al celor mai tineri membri* ai comunității noastre academice, care trebuie chemați să își asume tradiția și să se implice direct în luarea deciziilor majore privind viitorul Universității din Iași.

Apreciez punctualitatea, sinceritatea, loialitatea și respectarea cuvântului dat! Recunosc, admir și sprijin succesul și performanța profesională și științifică a oricui, cu convingerea că este în interesul direct și concret, al nostru, al tuturor, să fim contemporani și colegi cu oameni de valoare. Nu iubesc “puterea” și mă prețuiesc mai mult în ipostaza de om de știință decât în cea de “șef”, dar sunt conștient de obligația pe care o am, ca membru al comunității academice în care m-am format și dezvoltat, de a încerca să pun în practică ideile în care cred, convingându-i și pe alții de justetea lor.

Despre măsurile reformiste necesare, care se află în fața învățământului românesc superior, cred că ele nu se pot adopta cu rezultate benefice decât dacă sunt organice, adică se sprijină pe tradiția Universității noastre și se bucură de consensul majorității membrilor comunității noastre academice, evidențiat constant, în *dezbateri periodice*.

Cred în necesitatea de *a deplasa accentul de la interesul de grup și personal către interesul supra-individual și general*. Consider că această deplasare de accent este o necesitate impusă de provocările și de exigențele concurenței acerbe în plan internațional pentru excelență și calitate în spațiul academic.

LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE PUBLICATE (selectiv)

A. Volume

a) volume cu caracter monografic

1. *Studii de lexicologie biblică*, Editura Universității, Iași, 1995, 374 p. (premiul “Timotei Cipariu” al Academiei Române pe anul 1995, acordat în 1997). ISBN: 973-9149-41-3.

4. *Aeterna Latinitas. Mică enciclopedie a gândirii europene în expresie latină*, Polirom, Iași, 1997, 450 p. (în colaborare cu Lucia-Gabriela Munteanu). ISBN: 973-9248-13-6.
3. *Introducere în lingvistică*, Polirom, Iași, 2005, 340 p. ISBN: 973-46-0196-2.
4. *Lexicologie biblică românească*. Editura "Humanitas" (678 p., sub tipar).

b) traduceri comentate de texte de filosofie și filosofie a limbajului

1. Sf. Augustin, *De dialectica/Despre dialectică*. Ediție bilingvă, introducere, note, comentarii și bibliografie, Editura "Humanitas", București, 1991, 238 p. ISBN: 973-28-0176-x.
2. Sfântul Augustin, *De Magistro/Despre Învățător*. Ediție bilingvă, traducere, introducere, comentarii, note și bibliografie, Institutul European, Iași, 1995, 264 p. ISBN: 973 9148 62 X.
3. *Carmina Burana*. Ediție bilingvă comentată, Editura Polirom, Iași, 1998, 400 p. (în colaborare cu Lucia-Gabriela Munteanu; premiul pentru traducere la Salonul Național de Carte, Cluj, noiembrie, 1998, acordat de Ministerul Culturii). ISBN: 973 683 086-1.
4. Thomas de Aquino, *De ente et essentia/ Despre fiind și esență*. Ediție bilingvă, traducere, introducere, note și comentarii, Editura "Polirom", Iași, 1998, 180 p. ISBN: 973-683-165-5.
5. Jean-Jaques Rousseau, *Eseu despre originea limbajului*. Traducere, introducere, note și comentarii, Editura "Polirom", Iași, 1999, 230 p. ISBN: 973-683-245-7.
6. Emanuel Swedenborg, *Despre înțelepciunea iubirii conjugale*. Versiune românească și postfață, "Polirom", Iași, 1999. ISBN: 973-683-290-2.
7. Sfântul Augustin, *Confessiones/ Confesiuni*. Ediție bilingvă, traducere din limba latină, introducere și note, Editura "Nemira", București, 2003, 687 p. ISBN: 973-569-455-7.
8. Jacob Grimm/ Ernest Renan, *Două tratate despre originea limbajului*. Versiuni în limba română, cuvânt înainte, introduceri și bibliografie, Editura Universității, Iași, 2001, 224 p. ISBN: 973 8243 05 X.
9. Rivarol, *Discurs despre universalitatea limbii franceze, urmat de Maxime, reflecții, anecdote, cuvinte de duh*. Antologie, traducere, introducere și bibliografie, Institutul European, Iași, 2003, 280 p. ISBN: 973-611-136-9.
10. Wilhelm von Humboldt, *Diversitatea structurală a limbilor și influența ei asupra umanității*. Versiune românească, introducere, bibliografie și indice (cca 600 p., în pregătire la Editura Humanitas; va apărea în primul semestru al anului 2008).

c) traduceri comentate de texte biblice

1. *Leviticul*. Traducere din limba greacă, introducere, note și comentarii de Eugen Munteanu, în vol. Cristian Bădiliță et alii (coord.), *Septuaginta I, (Geneza, Exodul, Leviticul, Numerii, Deuteronomul)*, Colegiul Noua Europă/ Polirom, București/ Iași, 2004, p. 298-418. ISBN: 973-681-494-7.
2. *Odele*. Traducere din limba greacă, introducere, note și comentarii de Eugen Munteanu, în vol. Cristian Bădiliță et alii (coord.), *Septuaginta IV/I (Psalmii, Odele, Proverbele, Eclesiastul, Cântarea cântărilor)*, Polirom, Iași, 2006, p. 351-388. ISBN: 973-46-0188-1.

3. *Cartea înțelepciunii lui Iisus Sirah*. Traducere din limba greacă, introducere, note și comentarii de Eugen Munteanu, în vol. Cristian Bădiliță et alii (coord.), *Septuaginta*, IV/II (*Iov, Înțelepciunea lui Solomon, Înțelepciunea lui Iisus Sirah, Psalmii lui Solomon*), Polirom, Iași, 2007, p. 235-438. ISBN: 978-973-46-0445-6.

reeditări

1. Sf. Augustin, *De dialectica/Despre dialectică*. Ediție bilingvă, introducere, note, comentarii și bibliografie. Ediția a II-a, revizuită. Editura "Humanitas", București, 2003, 238 p. ISBN: 973-50-0404-6
2. *Aeterna Latinitas. Mică enciclopedie a gândirii europene în expresie latină*. Ediția a II-a, Editura Litera Internațional, Chișinău/ București, 2003, 450 p. ISBN: 9736750515.
3. *Carmina Burana*. Ediție bilingvă comentată. Ediția a II-a, revizuită. Editura Polirom, Iași, 2003, 400 p. ISBN: 973-681-478-5
4. Sfântul Augustin, *Confessiones/ Confesiuni*. Ediție bilingvă, traducere din limba latină, introducere și note. Ediția a II-a, revizuită, Editura "Nemira", București, 2006, 464 p. ISBN: 973-569-896-X

b) coautor la volume colective

1. H. Tiktin, *Rumänisch-deutsches Wörterbuch*, 2. überarbeitete und ergänzte Auflage, hrsg. von Paul Miron, Otto Harrassowitz Verlag, Wiesbaden, 3 vol., 1985-1987 (Premiul "Timotei Cipariu" al Academiei Române pe anul 1989).
2. *Biblia 1688, Pars. I, Genesis*, Iași 1988, *Pars II Exodus*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum*, Iași 1991 (premiul "Bogdan Petriceicu Hasdeu" al Academiei Române pe anul 1991).
3. *Biblia 1688, Pars III, Leviticus*, în seria *Monumenta linguae Dacoromanorum* (coautor; contribuția personală: *Comentarii lingvistice, filologice și exegetice*, p. 163-204, precum și versiunea explicativă modernă, i.e. a cincea coloană a ediției), Editura Universității "Al. I. Cuza", Iași, 1994.
4. Capitolul *Sfânta Scriptură în limba română*, în *** *Enciclopedia Bibliei*, Editura "Logos", Cluj, 1996, p. 75-83.
5. Academia Română, *Dicționarul limbii române* (DLR), tomul XIII, partea I, litera V, *V-veni*, Editura Academiei, București, 1997, 325 p.

c) volume editate

1. Eugen Coșeriu, *Prelegeri și conferințe*. Coeditor alături de Carmen-Gabriela Pamfil, Ioan Oprea și Adrian Turculeț, în ANLL (1992-1993), Iași, 1994 (separatum, 190 p.).
2. *Omul și limbajul său. Studia linguistica in honorem Eugenio Coseriu*, Iași, Editura Universității, 1992, (coeditor alături de Dumitru Irimia, 360 p.).
3. *Studia linguistica et philologica in honorem D. Irimia*, Iași, Editura Universității, 2004 (coeditor alături de Ana-Maria Minuț, 586 p.).
4. În calitate de secretar științific și, începând din 1999, redactor responsabil, tomurile pe anii 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 și 2005 ale "Analelor științifice ale Universității Al. I. Cuza", secțiunea lingvistică.

5. *Signa in rebus. Studia linguistica et semiologica in honorem M. Carpov*. Iași, Editura Universității, 2005 (coeditor alături de Mihaela Lupu, Florin Olaru și Iulian Popescu, 380 p.).
6. Rudolf Windisch, *Studii de lingvistică și filologie românească*. Editori: Eugen Munteanu, Oana Panaite, Editura Universitatii Al. I. Cuza, Iasi, 2006, 295 p. ISBN 978 973 703 195-2 (973-703-195-4).

d) cursuri universitare tipărite

1. *Istoria limbii române literare*, partea I (112 p. și anexe), partea a II-a (86 p. și anexe), Editura Universității Al. I. Cuza din Iași, 2004.
2. *Filosofia limbajului*, Editura Universității Al. I. Cuza din Iași, 2004, 104 p.

B) Articole și studii de specialitate

a) în publicații cotate ISI

1. *Miron Costin et Laurentius Toppeltinus: entre l'imitation de la syntaxe latine et le maniérisme rhétorique*, în "Revue de linguistique romane", Nr. 257-258, Janvier-Juin 2001 (Tome 65), Strasbourg, 2001, p. 197-222. ISSN: 0035-1458.
2. *Der Streit um das Recht zur Bibelübersetzung ins Rumänische. Metropolit Andrei Șaguna vs. Publizist Ion Heliade Rădulescu* (45 p., acceptat spre publicare în revista "Romanische Forschungen"; va apărea în cursul anului 2008).
3. *Innovationsmechanismen im aktuellen intellektuellen Wortschatz des Rumänischen* (60 p., acceptat spre publicare în revista "Zeitschrift für romanische Philologie"; va apărea în cursul anului 2008).

b) în reviste sau volume colective din străinătate

1. *Die ersten literarischen rumänischen Texte. Inhalt, Datierung, Herkunft, kulturhistorische Bedeutung*, în "Balkan Archiv", 2006-2007 (50 p., sub tipar).
2. *Pour une typologie des transferts lexico-sémantique dans les traductions bibliques. Le cas du vieux roumain*, în vol. Montserrat López Díaz/ María Montes López (eds.), *Perspectives fonctionnelles: Emprunts, économie et variation dans les langues*, Editorial Axac, Santiago de Compostela, 2006 ("Actes du XXVIII Colloque de la Société internationale de linguistique fonctionnelle", Santiago de Compostela, 20-26 septembre 2004), p. 193-199. ISBN: 84-933341-7-0.
3. *Stilul politic și juridic-administrativ românesc. Prezentare diacronică*, în "Balkan Archiv", Band 25 (2004), p. 25-70.
4. *Geschichte der Sprache der Politik, des Rechts und der Verwaltung in der Romania. Rumänisch*, în vol. Gerhard Ernst/ Martin Dietrich Glessgen/ Christian Schmitt/ Wolfgang Schweickard (eds.), *Romanische Sprachgeschichte/ Histoire des langues romanes*, 2. Teilband, Walter de Gruyter, Berlin/ New York, 2006, p. 2103-2112. ISBN: 98-3-11-017150-1.
5. *Sprachplanung, Sprachlenkung und institutionalisierte Sprachpflege: Rumänisch*, în Gerhard Ernst/ Martin Dietrich Glessgen/ Christian Schmitt/ Wolfgang Schweickard (eds.), *Romanische Sprachgeschichte/ Histoire des langues romanes*, 2. Teilband, Walter de Gruyter, Berlin/ New York, 2006, p. 1430-1446. ISBN: 98-3-11-017150-1.

6. *Die latinistische Strömung und die Herausbildung des modernen rumänischen Identitätsbewusstseins*, în “Deutsch-Rumänische Hefte”, Berlin, Jahrgang III, Heft 1-2, Frühjahr 2000, p. 7-11 (partea I) și Heft 2-3, Herbst 2000, p. 16-19 (partea a II-a).
7. *Ein Fall von ‘Widerstand durch Kultur’: Das nationale Eminescu-Kolloquium*, în “Balkan Archiv”, Band 24 (1999), p. 23-30.
8. *On the object-language/ metalanguage distinction in St. Augustine’s Works De dialectica and De Magistro*, in David Cram, Andrew Linn, Elke Nowak (eds.), *History of Linguistics*, volume I: *Traditions in Linguistics Worldwide*, John Benjamins Publishing Company, 1999, p. 65-78. ISBN: 90 272 4582-7 (Eur)/ 1 55619 321-4 (USA)
9. *La Bible comme source d’innovation lexicale pour le vieux roumain écrit*, in “Balkan Archiv”, Band 22/23 (1997/1998), p. 213-222.
10. *Slavon ou latin? Une réexamination du problème de la langue-source des plus anciennes traductions roumaines du Psautier*, în “Atti del XXI Congresso Internazionale di Linguistica e Filologia Romanza (Palermo 18-24 settembre 1995). Vol. VI, Sezione 8, Paradigmi interpretativi della cultura medievale”. A cura di Giovanni Ruffino, Max Niemeyer Verlag, Tübingen, 1998, p. 351-364. ISBN: 3-484-50366-1 (3-484-50355-6 – întreaga serie).
11. *Die rumänische Lexikalisierung von griechischen sunivdesi*, în vol. “Septième Congrès International d’Etudes du Sud-Est Européen (Thessalonique, 29-1 août -4 septembre). Communications”. Athenes, 1994, p. 163-166.
12. *Literalitate și creativitate lexicală în Parimiile lui Dosoftei*, în “Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität”, nr. 10 (1993), Freiburg/München, p. 85-96. ISSN: 0342-0299. ISBN: 3-495-45047-5.
13. *Eminescu und der “Bruch” des modernen europäischen Bewusstseins*, în “Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität”, nr. 8, 1991, Freiburg/München, p. 97-114. ISSN: 0342-0299. ISBN: 3-495-45047-5.
14. *Biblia de la București (1688) și manuscrisele contemporane paralele*, în “Dacoromania. Jahrbuch für östliche Latinität”, 7 (1988), Freiburg/München, 1988, p. 173-194. ISSN: 0342-0299. ISBN: 3-495-45047-5.

b) în reviste sau volume colective din România

Un număr de 44 de studii și articole de specialitate, 31 de recenzii și 27 de articole cu caracter publicistic.

D. Conferințe și prelegeri și seminarii în străinătate

Institutul de Romanistică, Universitatea din Viena (2006-2008)

Prelegeri și seminarii

semestrul de vară 2005-2006:

1. *Aspekte des aktuellen rumänischen Mediawortschatzes*
2. *Die Sprache der Politik und der Verwaltung*
3. *Europenismus und Autochtonismus in der rumänischen Kultur*
4. *Sitten und Mentalitäten der Rumänen*

semestrul de iarnă 2006-2007:

5. *Sprachnorm und Sprachfehler in den heutigen rumänischen Medien*
6. *Sprachpflege und -reform in der rumänischen Kultursprache*
7. *Innovationsmechanismen im heutigen rumänischen Mediawortschatz*
8. *Die Rolle der biblischen Übersetzungen in der Dynamik der rumänischen Kultur*

semestrul de vară 2006-2007:

9. *Das Rumänische als Kultursprache. Hauptbegriffe, historische Perspektive, Tendenzen und Reformen*
 10. *Rumänische Antroponomastik. Systematik, Geschichte, Stylistik*
 11. *Aspekte der heutigen Dynamik des rumänischen Mediawortschatzes*
 12. *Hauptthemen der heutigen Öffentlichkeit in Rumänien*
- semestrul de iarnă, 2007-2008
13. *Prinzipien und Methoden in der Betrachtung der rumänischen Bibelübersetzungen*
 14. *Die kyrillische Schrift in der Geschichte der rumänische Sprache*
 15. *Kommunikative Strategien in der heutigen rumänischen Media*
 16. *Hauptprobleme der EU-Integration Rumäniens*

Conferințe

17. *Über den Ursprung der Rumänischen Sprache. Neue Perspektiven*, conferință prezentată al Seminarul de Romanistică al Universității din Trier, 27 mai 2001.
18. *Saint Augustin dans la culture roumaine*, conferință prezentată la Institutul de Studii Augustiniene din Paris la data de 12 decembrie 1998.
19. *Les traductions bibliques dans la culture roumaine. Perspectives philologiques*, conferință prezentată la Universitatea Sorbona-Paris IV, în cadrul URF d'Italien et de Roumain, 22 noiembrie 1998.
20. *Le paradoxe roumain: entre orthodoxie et latinité*, conferință prezentată la Universitatea din Münster, Germania, în cadrul Seminarului de Romanistică, la data de 10 iulie 1997 și repetată la Universitatea Sorbona-Paris IV, în cadrul Seminarului de Studii Patristice, 15 noiembrie 1998.

E. Comunicări științifice

a) la întruniri științifice internaționale

1. *Übersetzung als Texterfahrung*, comunicare prezentată la colocviul «Übersetzung zwischen Beruf und Berufung», organizat de Centrul Cultural Român din Viena, 17 noiembrie 2007.
2. *Le champs ethno-choronymique "hebreu" en roumain. Approche systematique et historique*, comunicare prezentată la al XXV-lea Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes, Innsbruck, 3-8 septembrie 2007.
3. *Grundfragen der rumänischen Philologie aus sprachpolitischer Sicht*, comunicare prezentată la Simpozionul Internațional «Das Potential Europäischer Philologien: Geschichte, Leistung, Funktion», Osnabrück, 25-28 aprilie 2007.
4. *Orthographische Inkonsequenz mit konfessioneller Motivation: I(i)sus H(ch)ristos*, comunicare prezentată la ediția a IV-a a colocviului «Forum Romania», organizat de Österreichische Ost- und Südosteuropa-Institut, Viena, 29-30 noiembrie, 2006.
5. *Ethnonimie roumaine. Dictionnaire historique des noms de peuples et de pays en*

- roumain. Présentation d'un projet*, comunicare prezentată la al XXII-lea Congres Internațional de Științe Onomastice, Pisa, 28 aug. — 4 sept. 2005.
6. *Die Zukunft der Rumänistik im deutschsprachigen Raum*, comunicare prezentată la "Kolloquium des Balkanromanistenverbandes", Berlin, 6-7 Mai 2005.
 7. *Pour une typologie des transferts lexico-sémantiques dans les traductions bibliques. Le cas du vieux roumain*, comunicare prezentată al XXVIII-lea Colocviu Internațional de Lingvistică Funcțională, Santiago de Compostela, 20-26 septembrie 2004.
 8. *Le Rôle de la Bible dans la formation du vocabulaire intellectuel du vieux roumain littéraire*, comunicare prezentată la conferința internațională "Romania I-Romanistischer Dachverband", Jena, 29 oct.-2 nov. 1997.
 9. *Der Unterschied zwischen Sprache und Metasprache beim heiligen Augustin*, comunicare prezentată la a VII-a Conferință Internațională de Istoria Ideilor Lingvistice, Oxford, 11-17 septembrie 1996.
 10. *Slavon ou latin? Une réexamination du problème de la langue-source des plus anciennes traductions roumaines du Psautier*, comunicare prezentată la al XXI-lea Congres Internațional de Lingvistică și Filologie Romanică, Palermo, 18-24 septembrie 1995.
 11. *Die rumaenische Lexikalisierung von griech. syneidesis*, comunicare prezentată la Septième Congrès International d'Etudes du Sud-Est Européen, Thessalonique, 29 août-4 septembre 1994.
 12. *Hypostases orphiques dans l'existence poétique d'Ovide*, comunicare prezentată la Congresul Internațional "Omnium gentium secundus conventus ovidianis studiis fovendis", Constanța, 26-31 august 1980.

b) la întruniri științifice naționale

Un număr de 39 de comunicări științifice la sesiuni științifice naționale.